

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobkyně:

M. P., narozená X
bytem X

zastoupená advokátem JUDr. Ing. Pavlem Cinkem, LL. M., MBA
sídlem Veleslavínova 33, 301 00 Plzeň

proti

žalované:

Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2025, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce JUDr. Ing. Pavla Cinka, LL. M., MBA, na náhradu nákladů řízení částku 18 404,10 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou do datové schránky soudu dne 25. 3. 2025, domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“),

jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 31. 10. 2024, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná žalobkyni zamítla podle § 41 odst. 3 a § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) žádost o zvýšení invalidního důchodu, neboť i nadále je podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 30. 10. 2024 invalidní pro invaliditu druhého stupně.

2. Žalobkyně namítala, že žalovaná vychází pouze z vypracovaných posudků o invaliditě a nikterak se nezabývá skutečným zdravotním stavem žalobkyně. Žalobkyně je velice pracovitě povahy, ráda by pracovala či podnikala, když jinak celý svůj život pracovala a žila aktivním stylem života, nicméně pro charakter a míru svého zdravotního postižení toho není schopna. Žalobkyně trpí roztroušenou sklerózou v progresivní formě, což má za následek zhoršení zdravotního stavu žalobkyně, které byl v roce 2019 přiznán invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Nemoc žalobkyně velmi rychle postupuje. Žalobkyně má také dlouhodobé psychické problémy, neboť trpí periodickými depresemi, konkrétně poruchou F 33.2. Psychické problémy jí začaly už v roce 2006, a od té doby s její psychický stav neustále zhoršuje. Žalobkyně není schopna vykonávat jakoukoli výdělečnou činnost, neboť je schopna jakékoliv činnosti pouze po dobu 30 minut. Lékaři, kteří vypracovávali posudky, nesprávně posoudili poskytnuté lékařské zprávy.
3. Žalobkyně je přesvědčena o tom, že by její zdravotní postižení, které je hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mělo být podřazeno po kapitulu VI, položku 6d nebo 6e přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, jelikož její zdravotní postižení vykazuje známky těžkého až zvláště těžkého funkčního postižení, kdy míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně je v rozmezí 60-80 %, Vzhledem k progresi tohoto onemocnění se bude její stav nadále zhoršovat. Žalobkyně má také za to, že byly nesprávně vyhodnoceny komorbidity, které má a které odůvodňují navýšení celkové míry poklesu pracovní schopnosti o dalších 10 %.
4. Žalovaná s ohledem na námitky žalobkyně navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“).
5. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v Praze, setrvali účastníci na svých procesních stanoviscích. Žalobkyně potvrdila, že se uskutečnila porada s klientem tak, jak ji uvedl zástupce žalobkyně ve svém vyčíslení nákladů řízení, které soudu doručil společně s omluvou z jednání. Soud neprováděl při jednání dokazování lékařskými zprávami z Fakultní nemocnice Královské Vinohrady ze dne 1. 8. 2024, z Centra zdravotní péče Jirny ze dne 20. 6. 2024, z Endokrinologie Klánovice s.r.o. ani lékařským rozbořem z AGELLAB ze dne 19. 3. 2024 neboť jsou součástí správního spisu. Soud ze správního spisu bez dalšího vychází.
6. Soud ze správního (zdravotního) spisu zjistil, že žalobkyně podala dne 31. 7. 2024 žádost o změnu výše invalidního důchodu, na základě které vypracovala posudková lékařka IPZS posudek dne 30. 10. 2024, č. j. LPS/2024/2190-KO_CSSZ, ve kterém dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je sclerosis multiplex,

progredující, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 6c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu žalobkyně se podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity navýšila o 10 %. Celkově tak činí 60 %.

7. S odkazem na závěr posudku posudkové lékařky IPZS vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 31. 10. 2024, kterým podle § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod.
8. Žalobkyně napadla prvostupňové rozhodnutí námitkami, ve kterých poukázala na to, že se její zdravotní stav nezlepšuje, naopak zhoršuje. Uvedla, že se pohybuje s chodítkem a je na tom špatně i psychicky. K námitkám doložila lékařské zprávy z Fakultní nemocnice Královské Vinohrady ze dne 1. 8. 2024 a ze dne 25. 11. 2024.
9. Posudkový lékař žalované zpracoval posudek ze dne 24. 1. 2025, a to na základě totožných lékařských zpráv, ze kterých vycházela posudková lékařka IPZS v prvostupňovém řízení a lékařských zpráv, které k námitkám doložila žalobkyně. Uzavřel shodně jako posudková lékařka v prvostupňovém řízení, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je slerosis multiplex – primárně progresivní forma, EDSS 6, léčena biologickou léčbou, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 6c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu žalobkyně se procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 vyhlášky navýšila o dalších 10 %, celkově tak činil pokles pracovní schopnosti žalobkyně 60 %. Posudkový lékař uvedl, že nebylo hodnoceno podle písm. d) a výše, neboť pro takové hodnocení nebylo medicínské opodstatnění, nesvědčily pro to lékařské nálezy. Nejedná se o těžké nebo zvláště těžké funkční postižení, nejedná se o těžké postižení motoriky s nutností odkázání na invalidní vozík se závažnou kognitivní poruchou.
10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 31. 1. 2025, námitky žalobkyně zamítla a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti nejsou splněny podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod třetího stupně.
11. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 9. 7. 2025. Žalobkyně byla jednání posudkové komise přítomna a byla vyšetřena odbornou lékařkou z oboru neurologie. Posudková komise MPSV shrnula, že za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je demyelinizační onemocnění typu roztroušená skleróza mozkomíšní s postupnou progresí, tedy zdravotní postižení hodnocené podle kapitoly VI, položky 6d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 60 %. Posudková komise uvedla, že degenerativní postižení centrální nervové soustavy hodnotila jako těžkého stupně, neboť samostatná chůze je nemožná, s výraznou instabilitou a ataxií, s tahem doleva. Žalobkyně používá čtyřkolové chodítko. Míra poklesu pracovní schopnosti se pak vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu žalobkyně (zohledněno bylo psychiatrické postižení a interní

komorbidita) zvýšilo ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity o 10 %. Celkem tak činila míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 70 %. Datum vzniku invalidity bylo stanoveno dnem propuštění z hospitalizace tedy na 28. 10. 2024.

13. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
14. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
15. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
16. Soud konstatuje, že posudková komise při vypracování posudku vycházela ze vši dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložila žalobkyně, a jejímu jednání byla žalobkyně přítomna a byla vyšetřena odbornou lékařkou. Komise hodnotila zdravotní stav

žalobkyně komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu VI, položku 6d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž se ve svém posouzení lišila ohledně podřazení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity od závěrů posudkových lékařů žalované, kteří shodně volili kapitolu VI, položku 6c. Posudková komise ovšem odůvodnila, že zejména prostřednictvím popisu pohybových potíží, že je degenerativní postižení centrální nervové soustavy žalobkyně těžkého stupně – samostatná chůze je nemožná, s výraznou instabilitou a ataxií, s tahem doleva, používá výhradně čtyřkolové chodítko. V návaznosti na toto odlišné zařazení pak stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na 60 %. Posudková komise se přitom shodla se závěry posudkových lékařů, kteří dospěli k závěru, že jsou u žalobkyně dány podmínky pro navýšení zjištěné míry poklesu pracovní schopnosti s ohledem na její další zdravotní postižení ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování, a to o 10 %. Celkem tedy činila stanovená míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 70 %, což odpovídá třetímu stupni invalidity. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatné zdravotní postižení, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Posudková komise odůvodnila, proč oproti hodnocením posudkových lékařů zvolila pro podřazení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně jinou položku (poukaz na závažnost pohybových potíží žalobkyně). Účastníci závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity nikterak nezpochybnili.

17. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobkyně dospěl soud k závěru, že jako nejpersvědčivější, logický a vycházející z nejúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 9. 7. 2025. Zdravotní stav žalobkyně hodnotila komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, přičemž vysvětlila, z jakého důvodu se odlišila od závěrů posudkových lékařů žalované. Závěry posudkové komise korespondují se závěry ošetřujících lékařů. Určení míry poklesu pracovní schopnosti bylo náležitě odůvodněno a posudek posudkové komise v tomto směru splňuje požadavky úplnosti a přesvědčivosti. Účastníci nevznegli proti posudku posudkové komise žádné výhrady a nenavrhli doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013-28, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 7 As 279/2014-23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených, přičemž platí, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky.
18. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, když posudkoví lékaři nesprávně hodnotili tíži zdravotního postižení žalobkyně, což vedlo ve svém důsledku k nesprávnému stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně.

Závěr a náklady řízení

19. Soud tudíž vyšel z odůvodněných závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu,

a neobstojí proto ani jeho odůvodnění. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 9. 7. 2025, jakož i veškeré lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).

20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce **18 404,10 Kč**, kterou tvoří odměna za tři úkony právní služby **po 4 620 Kč** [příprava a převzetí zastoupení, sepsí žaloby, porada s klientem podle § 7, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a), c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], dále paušální náhrada hotových výdajů za tři úkony právní služby **po 450 Kč** podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce žalobkyně je plátcem DPH. Součástí náhrady nákladů je též náhrada této daně ve výši 21 % vypočtená z částky 15 210 Kč ve výši **3 194,10 Kč** (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalovaná je tak povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v celkové výši **18 404,10 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitý na základě § 64 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. srpna 2025

Martina Kotouček Mikolášková v. r.
soudkyně